

4. Коваленко О. А., Гончаренко Є. М., Кабак О. О. Вплив мікродобрив «Реаком» на продуктивність сої сорту Ювілейна / Таврійський науковий вісник: Науковий журнал. – Вип.64. – Херсон : Айлант, 2009. – С.69–74.

5. Овчарук О.В. Методи аналізу в агрономії та агроекології: навчальний посібник / Овчарук О.В., Овчарук В.І., Овчарук О.В., Хоміна В.Я., Мостіпан М.І., Кулик Г.А. / за ред. професора В.І. Овчарука. – Кам'янець-Подільський, Харків: Мачулин, 2019 – 364 с.

УДК 631.23

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ САДЖАНЦІВ ЯБЛУНІ

Сіньков Н.І., Никитюк В.І., магістрант

Подільський державний аграрно-технічний університет

Постановка проблеми. Сучасне високоефективне садівництво України характеризується збільшенням обсягів виробництва плодів та зниженням їх собівартості, отриманням максимального прибутку і збереженням природних ресурсів. Альтернативні шляхи садівництва направлені на підтримання високої продуктивності землеробства, головною метою якого є забезпечення людини санітарно-безпечними продуктами харчування. На даний час активно переглядаються технології виробництва сільськогосподарської продукції, зокрема й садівничої, та обговорюються органічні, органобіологічні, біодинамічні та інші технології, що прийдуть на зміну інтенсивним.

Виклад основного матеріалу. Садівництво є традиційною галуззю сільського господарства багатьох країн, у тому числі й України. Розвиток міжнародних контактів, ширший доступ до інформації дає змогу визначити тенденції розвитку цієї галузі в нашій державі та за кордоном. Садівництво специфічна галузь рослинництва, що включає плодівництво.

Вирощування плодкових дерев і кущів люди почали ще в сиву давнину. Найбільш стародавні описи садів і плодів зустрічаються у письмових пам'ятках другого тисячоліття до н.е., а на території сучасної України плодів насаджень були навіть у період так званої трипільської культури. Географічне положення, родючі ґрунти, м'який клімат, осідлість землеробського люду сприяли розвитку садівництва.

У структурі плодкових насаджень України частка яблуні становить понад 80%. Найбільш питома її вага і в загальному обсязі вирощування плодів і ягід. За даними О.Ю. Єрмакова (1997), в урожаї плодово-ягідної продукції 1986-1990 рр. вона складала 64,1, в 1997 – 67,9 %. На жаль, валове виробництво плодів досліджуваної культури в нашій країні нестабільне. Аналіз структури плодкових і ягідних насаджень в ній в цілому станом на кінець 2014 року показує, що в

них переважають зерняткові культури, на які припадає 56,8 % площ (130,7 тис. га), в тому числі на яблуню – 47,7 %. У приватних господарствах питома вага зерняткових низька – близько 40%, з них яблуні – 76 %.

Сучасне ведення садівництва передбачає використання високоякісного садивного матеріалу, добре адаптованого до навколишнього середовища. Його отримання можливе лише при випробуванні його у конкретних ґрунтово-кліматичних умовах.

Яблуня добре пристосована до різних умов вирощування, має велику кількість видів та сортів, що дозволяє вирощувати її в найрізноманітніших умовах, характеризується довговічністю, високою продуктивністю, цінними цілющими та дієтичними якостями плодів. Відзначається високою зимостійкістю. За нормальних літніх умов і поступового похолодання дерева літніх і осінніх сортів витримують морози до мінус 35-40°C, зимові ж сорти – до мінус 30-35°C. Причому, морозостійкість дерев на насінних підщепах вища, ніж на клонових. Яблуня – світлолюбива рослина, затінених місць не витримує. Яблуня добре росте і плодоносить на суглинистих та супіщаних ґрунтах, на піщаних ґрунтах при внесенні органічних добрив.

На думку багатьох сучасних селекціонерів, а також сортознавців, агротехніків та економістів, у збільшенні валового врожаю плодів, у т. ч. й яблуні, частка сорту становить не менше 50-60%. При цьому залучення у виробництво кращих сортів не пов'язане з додатковими капітальними вкладеннями.

Нові сорти активно реагують на вміле використання агробіогеоценотичних факторів, ефективно реалізуючи високий біологічний потенціал, насамперед, за ознакою врожайності. Так, щеплення сортів на карликові підщепи забезпечує вступ їх у плодоношення на другий-третій рік життя відповідної сорто-підщепної комбінації.

Їх постійний оптимальний підбір є особливістю сучасного плодівництва, оскільки вони в певних ґрунтово-кліматичних умовах повною мірою реалізують біологічну продуктивність сорту в поєднанні з відповідною підщепою. При підборі компонентів перевага віддається сортам із послабленим ростом, високоврожайним та з високою товарною якістю плодів. Підщепа повинна бути зимостійкою, слаборослою, відзначатися високою якірністю і сумісністю з районованими та перспективними сортами.

Висновки. Для збільшення прибутковості галузі садівництва у західному Лісостепу, зокрема, при вирощуванні саджанців яблуні, можливо за рахунок впровадження у виробництво мульчування ґрунту в розсадниках. Це сприяє нагромадженню в ньому вологи і поживних речовин, нормалізує температурний режим, забезпечуючи підвищення виходу товарних саджанців. Результати досліджень показали, що мульчування позитивно впливає на ріст і розвиток саджанців яблуні.